

La Humanitat

Any II : Núm. 276
Barcelona, dimecres, 28 setembre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. :: Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

EL CAS AZAÑA

Voldria que aquestes ratlles les llegissin els obrers que professen les doctrines de l'apoliticisme, els que no creuen en eleccions, i que tot ho esperen d'una convulsió violenta, cada dia més impossible.

Pel vot dels ciutadans, hem canviat un règim, sense vessament d'una gota de sang. Pel vot dels ciutadans tenim un Parlament que ha extirpat el càncer del militarisme; que ha separat l'Església de l'Estat; que ha fet desaparèixer el dèficit crònic de les finances públiques; que va a crear l'impost sobre la renda; que ha expulsat els jesuïtes; que en pocs anys farà completament laïc l'ensenyament; que ha resolt el problema de l'autonomia; que amb la reforma agrària, la terra aconseguirà la missió social que li correspon; que ha expulsat la terra, sense indemnització, que injustament posseïen els nobles, sense haver-la moralment adquirida, i mantenint-la improductiva en perjudici de l'economia pública; que amb aquesta reforma i amb la llei darrera, crea la independència espiritual i material, de milions de ciutadans, abans serfs dels senyors...

Hi ha, en el curs del temps, un cas igual de fecunditat d'una política com la que, pel vot del poble, s'instaurà el dotze d'abril de 1931? No ho crec pas. Doncs això, no és més que el camí, per arribar, un dia o altre, a completar l'obra revolucionària, dins la llei, que els homes i els partits d'esquerra estan disposats a portar a cap, si la confiança del poble segueix acompanyant-los. Aquesta obra, no hauria estat possible sense la gran revelació

de Manuel Azaña. Azaña, no és sols un home liberal, d'esquerra, audaç: és una gran intel·ligència, un estadista complet. La seva competència és cada dia més evident. Quan tots els prestigis del Parlament han intervingut en un problema, per especialitzat que sigui, i sembla que ja està definit, resulta que no s'ha dit res fins que Azaña ha parlat, tant si es tracta de dret constitucional, com d'història, com de finances, com del que es vulgui. Quina pobresa intel·lectual la dels homes que semblen llestos, al seu costat! Quan Azaña parla, sembla el sentit comú encarnat. Davant la seva argumentació, no hi valen posicions falses ni malabarismes. Ell té el do de ponderar tots els matisos de cada problema que es planteja, d'aclarir-los, de purgar-los de tota brossa. I aquestes dots eminents, les posa, al servei d'un ideal d'esquerra de gran envergadura, al servei del poble.

Ara venen les eleccions pel Parlament de Catalunya. Els obrers catalans, seran prou suïcides de mantenir-se en l'abstencionisme? Preferiran que per la seva deserció, les dretes puguin influir o dominar les nostres institucions polítiques el dia de demà? No ho crec pas. Però si tal cosa ocorria, després, que no es queixin si la vida pública de Catalunya — i després la d'Espanya — en mans de les dretes, frena o estirilitza l'obra que Azaña encarna a Espanya en aquests moments i, que nosaltres volem seguir a Catalunya.

HUMBERT TORRES



VICTORIA KENT
que ahir saludà, des del micròfon, al poble de Barcelona

EL QUE DIU L'ALCALDE

El comiat de Reus al president senyor Azaña, la crisi municipal i la pretesa dissolució de l'Ajuntament

Aquesta tarda ha rebut els periodistes l'alcalde, doctor Aiguader, amb els quals ha sostingut una conversa molt interessant.

El doctor Aiguader ha començat les seves declaracions dient que calia felicitar-se mútuament pel bé que han anat tots els actes a honor dels hostes il·lustres. Només s'havia de veure — ha afegit — la cara de satisfacció que feia el president del Consell, senyor Azaña.

Tant ell com els parlamentaris que l'acompanyaven hauran palesat que Catalunya volia l'Estatut i també hauran vist amb satisfacció l'adhesió a la República que representaven tots els actes.

A continuació, l'alcalde ha comentat la perfecta organització dels mateixos, que era la part que preocupava al doctor Aiguader, no perquè succeís cap incident desagradable, puix que confiava en el civisme del nostre poble, però sí temia un desbordament de l'entusiasme popular.

També ha explicat l'alcalde als periodistes que ahir, a la nit, a Reus, després del banquet de comiat celebrat a l'Ajuntament, tota la població acudí a l'Estació a retre el seu homenatge al cap del Govern i als diputats de les Constituents.

S'ha lamentat, finalment, el doctor Aiguader que per no haver pogut arribar a temps de Núria, no pogué assistir a la brillant recepció del senyor Azaña a l'Ajuntament.

En arribar ací, el doctor Aiguader anava a donar per acabada l'entrevista, quan els periodistes li han preguntat si hi hauria sessió aquesta tarda a l'Ajuntament, i si hi hauria l'esperada modificació del cartipàs.

L'alcalde ha respost que avui no hi hauria sessió consistorial, la qual se celebrarà divendres, de segona convocatòria. A més, ha dit que desconeixia en absolut tot el que es tractaria de l'assumpte del cartipàs per bé que responen a un altre repòrter, ha dit que sembla que dependrà aquell de la solució que es doni a la crisi de la Generalitat.

Un altre periodista, aleshores, ha insinuat:

—Sembla que us haureu de privar de la col·laboració de dos estimables companys...

—Així ho diuen — ha respost l'alcalde —; però sols serà a estones, puix que si bé passaran a ocupar-se en activitats més grosses, assistiran cada setmana a les sessions consistorials.

També un altre periodista s'ha referit al rumor que circulà la setmana passada de què s'anava a la dissolució de l'Ajuntament, assumpte del qual en parlà en la darrera sessió el cap de la minoria radical.

El doctor Aiguader ha dit que no ho creia factible fins que no s'hagi aprovat la llei municipal, que han de votar les Corts Catalanes, puix que d'altra manera, hi haurien d'haver dos cops seguits eleccions municipals.

—Quan la llei municipal sigui aprovada — ha afegit l'alcalde —, aleshores si es vol dissoldre l'Ajuntament és cosa que ja es discutirà.

Els periodistes encara han adreçat una pregunta al batlle relacionada amb una pretesa discrepància entre el president Azaña i el president Macià.

El doctor Aiguader s'ha mostrat molt sorprès de sentir a dir tot això i ho ha desmentit rotundament.

Amb tot convincent, l'alcalde ha explicat als periodistes que el fet d'haver-se suspès els discursos en el banquet oficial celebrat a la Llotja no té cap significació i el motiu no és altre que el que ha explicat la premsa. També ha dit que si l'endemà no anà a Núria el senyor Azaña, fou perquè, en realitat, estava gripat i el clima d'algària li podia ésser perjudicial. També sembla que havia promès a la seva senyora de fer-li conèixer Montserrat. Això és tot.

—Jo us puc assegurar — ha dit finalment el doctor Aiguader — que entre tots dos presidents hi hagué en tots els moments un perfecte i complet acord.

Tot i comentant la conveniència de què corrin rumors d'aquesta mena, puix que és la prova més palesa de què hi ha vitalitat en el poble, el doctor Aiguader s'ha acomiadat amablement dels periodistes.

Un Consolat que no està per banderes

El dia de l'arribada a Barcelona del senyor Azaña i de les Comissions Parlamentàries, tots els edificis públics i tots els Consolats varen hissar en llurs balcons la bandera catalana i la de la República. Parlàvem l'altre dia d'un Consolat que, per excepció, sols va posar-hi la segona, fent evident menyspreu a la nostra ensenya. Avui ens diuen que al Consolat d'Àustria, a Barcelona, en aquella jornada d'entusiasme popular no van posar cap bandera als seus balcons.

Això, que podria ésser una desatenció, se'ns diu que podria obeir a altres motius. Pot ésser que la detenció de l'arxiduc no fos aliena a aquesta actitud.

¿Trigarà encara dos anys a veure's la vista contra els encartats en el complot monàrquic?

Madrid. — Un diari publica la següent nota, que ha estat molt comentada:

“Un periodista ha celebrat una entrevista amb un significat “hombre de toga”, qui, previo análisis de los preceptos procesales pertinentes, asegura que la vista de la causa instruida como consecuencia de la sedición militar surgida en Madrid el 10 de agosto último no se celebrará hasta lo menos transcurridos dos años, ya que, dado el número de encartados y los plazos que sus respectivos abogados defensores tienen por ministerio de la ley para evacuar el traslado de calificación, no será posible dar al proceso un ritmo de mayor celeridad.

En efecto, con arreglo a la ley el cálculo es muy aproximado. Ochocientos días de trámite obligado son más de dos años de aplazamiento en la celebración del juicio.

Pero después de este caso nadie podrá hablar, no ya de justicia gratuita, sino de justicia rápida.”

L'Arxiu de la Corona d'Aragó

El setmanari “El Ebro”, que editen a la nostra ciutat els aragonesos autonomistes, publica un treball excitant els seus paisans a contribuir materialment al millorament de l'Arxiu de la Corona d'Aragó. En l'esmentat treball, el seu autor fa les següents afirmacions:

“No es posible ni tolerable que en el porvenir quede el Archivo condenado al mezquino apoyo oficial, ni esté pendiente de obsequios singulares (como el reciente de 37 mil pesetas, concedido por el Patronato Nacional de Turismo, que permitió acondicionar nuevas salas de trabajo, de agradable sencillez). POR OTRA PARTE, ES SEGURO QUE SI EL ARCHIVO HU-

L'afer del Chaco

El Consolat General de Bolívia ens facilita el següent comunicat oficial: “El Estado Mayor boliviano, restableciendo la verdad, ha informado que las tropas paraguayas no han ocupado el Fortín Falcon.

El dia 23, civiles paraguayos, conocidos con el nombre de Macheteros de la Muerte, realizaron ataque al fortín Tinfunqué, habiendo sido rechazados. Dicho grupo se encontraba integrado por hombres de avanzada edad, lo cual demuestra los esfuerzos desesperados que hace el Paraguay para continuar la ofensiva.

En los combates realizados en Boquerón, los soldados y la oficialidad boliviana se comportaron heroicamente, siendo ascendidos algunos al grado inmediato. El capitán Busch se apoderó de la bandera paraguaya del regimiento “Acabay”.

FEIA VEURE QUE ANAVA A VENDRE OUS AL MERCAT

I dins dels ous hi passa-va grans quantitats de bitllets de Banc

Viena. — Un venedor d'ous de Lachon Thaya, a la frontera tecoslovaca, crida l'atenció dels empleats de la duana, ja que sempre era ell mateix qui travessava la frontera amb els seus carregaments d'ous.

En practicar un escorcoll, els agents trobaren que els ous no eren ous, sinó que dintre de la majoria d'ells hi havia bitllets de Banc en grans quantitats.

Un boicot a la premsa d'esquerra

El vice-president del Parlament de la República, senyor Gómez Paratcha, estatjat aquests dies a l'Hotel Ritz, volgué llegir en la premsa barcelonina la ressenya de la solemnia rebuda tributada diumenge al senyor Azaña i personalitats que l'acompanyaren. Se'ns diu que el senyor Gómez Paratcha no va poder llegir aquesta ressenya en cap diari d'esquerra pel fet lamentabilíssim que en el saló de lectura de l'esmentat hotel sols hi havia diaris de dreta.

Això, l'ésser cert, constitueix una badada imperdonable, impròpia dels moments polítics actuals i vexant per al més important sector d'opinió de Barcelona.

I no cal dir que aquest boicot als diaris d'esquerra resulta impròpi d'un establiment de la categoria del Ritz.

L'actualitat teatral a París

Berr i Verneuil aconseguen un èxit absolut amb la seva obra «Abril»

París. — Al teatre de Variétés s'ha estrenat la comèdia en tres actes “Abril”, de Berr i Verneuil, que assolí un gran èxit.

Els autors han abordat un dels temes més escabrosos, el de l'incest, i l'han resolt amb singular habilitat.

El senyor Menneray és amant de Gabriela Carbonell. Aquesta té una filla, Simona, y Menneray creu que és el pare de la noia. Com que Carbonell s'ha arruïnada en mals negocis, cal constituir a Simona una dot considerable, en forma legal. No hi ha més solució que casar Simona, que té divuit anys, amb Menneray, el seu suposat pare, que en té quaranta-tres. S'efectua el matrimoni; però aquest no es consumeix durant vuit dies. El novè, no obstant, Menneray sucumbeix a la temptació.

Afortunadament, se sap al final que Simona no és filla de Menneray i que tot fou una mentida de la seva amant.

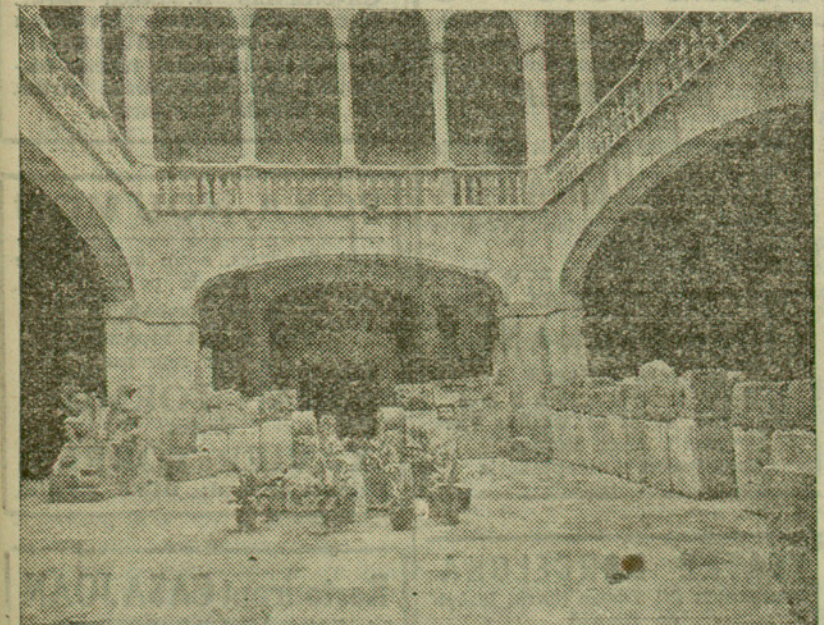
La interpretació fou esplèndida, i aconseguí un singular relleu André Brulé, a càrrec del qual estigué també la presentació escènica.

Les eleccions de Grècia

El triomf dels venizelistes

Atenes. — Els resultats coneguts de les eleccions celebrades el diumenge, demostren que les forces dels liberals i dels populistes, arriben gairebé a anivellar-se. Els populistes dominent a la vella Grècia, Epiro, Creta, i a totes les colònies de refugiats.

No es coneixen encara els resultats de totes les circumscripcions. Segons els resultats parcials, Atenes, Pireo, Salònica i Mytilena, han obtingut majoria els candidats venizelistes.



BIERA PASADO A DEPENDER DE LA GENERALIDAD, ESTA LO HUBIERA DOTADO AMPLIAMENTE DE RECURSOS ECONOMICOS Y ELEMENTOS PERSONALES, COMO LO HIZO LA MANCOMUNIDAD CON EL “INSTITUTO”, COMO LA GENERALIDAD LO HARA, SIN DUDA, AHORA, CON TODAS LAS INSTITUCIONES CULTURALES QUE LE SEAN CEDIDAS. Por esas razones, las comarcas más directamente interesadas en la vida científica del Archivo, tienen el deber inexcusable de garantizar a esa institución, aparte de la ayuda oficial, la vida próspera que merece y que hasta ahora no ha tenido.”